

Хоркавий Роман Богданович

Народився 12 серпня 1940 року у Львові в родині вчителя (батько викладав українську мову й літературу). У 1941 р. батько, маючи ще й теологічну освіту, висвятився і служив священиком у різних селах Галичини. Мати Романа мала бухгалтерську освіту, була дуже начитаною людиною, захоплювалася українськими письменниками (особливо Г.Сковородою, Т.Шевченком, І. Франком, М.Коцюбинським, О.Кобилянською, Л.Українкою, Б.Лепким, Б.І.Антоничем), а також класиками польської та російської літератури. У Романа є ще молодші два брати і дві сестри.

Сім класів закінчив у с.Дроговиж (Верхньодорожне) Миколаївського р-ну на Львівщині. Середню школу – в районному містечку Миколаєві. У 1962 р. відмінно закінчив фак-т іноземних мов ЛДУ ім. І.Франка. У тому ж році одружився (з піаністкою-педагогом Ларисою Хоркавою). Є в них дочка Оксана (вона згодом стала цікавою художницею). Викладав Роман німецьку та англійську мови у різних середніх та вищих навчальних закладах Львова (це було до 1972 року, коли його звільнили з посади викладача Політехніки й уже не дозволили займатися ні педагогічною роботою, ні науковою офіційно). Перший арешт його спіткав 1967р., другий – 1972 р., останній раз (щось схоже на арешт) – у 1986 р.. Працював також учителем образотворчого мистецтва, вів малярську студію "Радісна палітра", у 90-х роках був літературним редактором релігійної газети "Вірую", журналу "Світ дитини", головним редактором релігійно-педагогічної газети "Діти Марії", науковим співробітником Львівського обласного науково-методичного Інституту освіти. Як художник-аматор мав декілька персональних виставок (живопис, графіка, пластика) у Львові та в Миколаєві, займався ілюструванням своїх та не своїх книжок, розписом церков, іконописом, створенням вітражів, мозаїчних композицій на автостанціях. У молоді роки займався ковзанярством, лижним та велосипедним спортом, туризмом, колекціонуванням грамзаписів оперних арій, сонат, симфоній, реквіємів, кантат і укр. народних пісень.

Писати Роман почав у 1952 р. (він був тоді учнем 5-го класу сільської школи). Це були переважно віршовані та прозові казки. Десь тоді почав займатись і малюванням (переважно кольоровими олівцями). Потім у цьому ранньому творчому піднесенні чомусь настала перерва. Потяг до літературної та малярської творчості відродився в нього десь у 1959 р. (Роман був тоді студентом другого курсу). Це були (в літературі) переважно переклади з латинської, німецької, англійської, російської та польської мов, а в малярстві – в основному пейзажі, натюрморти та абстрактні композиції. Був це період інтенсивного росту-зростання.

Серйозно і майже щоденно літературною творчістю Роман почав

займатися в 1960 (на третьому курсі університету). У 60-х роках був автором самвидаву на Львівщині (кілька його творів під тим чи тим псевдонімом ходило по руках у тісному колі друзів та знайомих). Хтось з них передав дещо на Захід – і в 1971 р. щось появилось друком у Лондоні, Брюсселі. У 1991 р. появилася одна його річ у Варшаві (есе про Ігоря Калинця). Там уже розкрили його псевдонім – Євген Корда. Роман Хоркавий–член Національної спілки письменників України з 1993. року. Життя в нього склалося так, що він часто мусив покидати Львів, ховатись від цькувань десь у Росії чи Прибалтиці. Часто був безробітним, зазнавав нестерпних позасудових репресій, жив немовби в ізоляції-герметизації.

Публікації в Україні (невеликим накладом):

Книжка *"Див кличе над деревами"* – ілюстрована автором книга поезії про чорнобильську трагедію, про її причини та наслідки. Книжка появилася друком в 1992 р. в Рівному. Вступна стаття "Схований від ока смисл" належить перу поета Володимира Лучука. "Післяслово" (про Хоркавого як про художника) написала мистецтвознавець Любов Волошин. Об'єм книжки – 184 сторінки. У ній є 25 графічних чорно-білих ілюстрацій (ручна графіка). Формат книжки – А-5. М'яка обкладинка.

Книжка *"Що денні молитви у гонінні"* – ілюстрована автором книга поезії в прозі, яка насправді була написана 1972 р. під час репресій творчої інтелігенції в Україні. Книжка надрукована у Львові 1993 р. видавництвом "Кобзар". Вступна стаття "Молитви найвірнішого" належить перу поета (лауреата Шевченківської премії) Ігоря Калинця. Об'єм книжки – 24 ст.. У ній є 4 графічні чорно-білі ілюстрації. Формат – А-5. Цей твір як самвидав кружляв у тісному колі читачів-львів'ян.

Книжка *"Спроба в іддати тепло"* – ілюстрована автором книга родинної поезії (вірші, присвячені дідові й бабусі, батькові, матері, сестрам і братам). Вступну статтю "Блажен, хто возвеличує родину" написав літературознавець професор Михайло Шалата. Книжка видана в Дрогобичі в 1993 р.. Об'єм книжки – 80 сторінок. У ній є 16 графічних чорно-білих ілюстрацій. Формат книжки – А-5. У ній є вінок тріолетів (присвячений дідусяві й бабусі автора) та вінок сонетів "Будинок у сонетах" (присвячений матері). М'яка обкладинка.

Книжка *"Образи з Космача"* – ілюстрована автором книга здебільш етнографічної поезії, пейзажної та інтимної лірики, написана й ілюстрована таки в Космачі (селище на Гуцульщині). Книжка видана у Львові в 1993 році. Вступна стаття "Заворожений красою" належить перу професора Тараса Салиги. Післямову "В душі – як на писанці" напи-

сав сам автор.Об'єм книжки – 284 сторінки, формат – А-5.Є в ній 28 графічних чорно-білих ілюстрацій. В кінці книжки є "Показчик імен та назв" і "Примітки й пояснення". М'яка зеленувата обкладинка.

Книжка *"Не битка скрижаль"* – ілюстрована автором книга релігійно-філософської поезії (силабо-тонічні вірші та верлібри). Видана 1994 р. у Львові (видавництво "Свічадо"). Вступну статтю "Творю Всевишньому псалми я" написав Володимир Громик, головний редактор всеукраїнського християнського молодіжного часопису "Вірую". Об'єм книжки – 240 сторінок, формат – А-5. Є в ній 10 графічних чорно-білих ілюстрацій. М'яка обкладинка фіолетового кольору.

Книжка *"Букет-колаж"* – ілюстрована автором книга флористичної поезії та інтимної лірики. Видана 1994 р. у Львові. Післямову "Ох, ці квіти і числа!" написав автор. Об'єм книжки – 274 ст., формат – А-5. У книжці є 24 графічні чорно-білі ілюстрації. В кінці подано "Алфавітний показчик рослин". М'яка голубувата обкладинка.

Книжка *"І ковчег, і Церква"* – ілюстрована автором книга релігійно-філософської поезії, роздумів, медитацій (силабо-тонічні вірші та верлібри). Видана в 1996 р. у Львові. Об'єм книжки – 272 сторінки, формат – А-5. У книжці є 12 графічних чорно-білих ілюстрацій.

Книжка *"Світанкові видива"* – книжечка, ілюстрована дитячими малюнками авторової дочки Оксани. Нписана для дітей. Це переважно присвяти маленькій ще дочці. Видана книжечка 1996 р. у Львові (вид-во "Стрім"). Об'єм книжки – 112 сторінок, формат – А-5. У книжці є 20 графічних чорно-білих ілюстрацій. М'яка голуба обкладинка.

Переклад з чеської книжки *"Абу діти дивувалися"*, яку написав письменник і художник Алоїз Мікулка (у книжці – його ж ілюстрації, кольор. графіка). Переклад Романа Хоркавого опублікований 1997 р. у Львові (видавництво "Еней") Там є і його післямова "Чеський чарівник" (про Мікулку як письменника і художника). Об'єм книжки – 80 сторінок, формат – приблизно А-5. Тверда обкладинка жовтого кольору.

Кн. *"Відповідь – на перехресті"*. Насправді це альбом чорно-білої графіки, поданий автором у вигляді збірника кросвордів та інших ігор, призначених для учнів-старшокласників, можливо, й для студентів. У книжці зібрано 40 графічних чорно-білих творів (кросвордів) Передмову "Ігри з олівцем у руці" написав сам автор. Оpubлікована книжка 1997 р. у Львові (видавництво "Еней"). Об'єм її – 104 сторінки, формат – приблизно А-4. М'яка обкладинка жовтого кольору.

Книжка *"Звіринцем строка тим"* – ілюстрована автором збірка віршів для дітей (твори про тварин – домашніх і диких). У книжці – 33 графічні чорно-білі ілюстрації. Надрукована книжка в 1997 р. у Львові

(видавництво "Еней"). Об'єм її – 160 сторінок, формат – більший, ніж А-5. Напівтверда обкладинка охристого кольору.

Книжка "О б р и с и" – ілюстрований автором зб. драматичних поем – "Світ ловив мене" (про Г.Сковороду), "Вертеп з тріщиною" (про колядування в 40-х роках у Галичині) і "Учитель-Спаситель" (про Ісуса Христа"). У книжці є 3 графічні чорно-білі ілюстрації. Надрукована книжка в 1999 р. у Львові (видавництво "Еней"). Об'єм її – 224 сторінки, формат – А-5. М'яка обкладинка синього кольору.

Книжка "А н т и ч н е" – драматична філософсько-педагогічна поема, в основі якої використано давньогрецький матеріал (міфологію, літературу, філософію, історію). Опублікований твір 2003 р. у Львові. Об'єм – 104 сторінки, формат – А-5. М'яка обкладинка білого кольору. Художнє оформлення та вступна стаття "Час – і джерело, і ріка, і гирло" належать перу автора.

Книжка "З а в 'я з ь" - I – перший том драматичних поем (20 творів). Художнє оформлення й передмова "Від завязі до сув'язі" належать перу автора. Надрукована книжка в 2003 році у Львові. Об'єм книжки – 244 ст., формат – А-5. М'яка сіривата обкладинка. Назви п'єс: "Передостаннього дня" (про вмирання Т.Шевченка), "Відвічне" (п'єса-алеґорія на музичну тему), "Загадка" (п'єса, написана на матеріалі давньоєгипетської міфології), "На перерві" (зображується сучасна студентська молодь), "Поряд з майєвтикою" (про філософів-педагогів Сократа і Платона), "Два сновиддя" (містика та сучасність), "Людина і лялька" (про Пігмаліона й Галатею), "Вони знають своє" (п'єса-казка для дорослих про вовків), "Притча" (драматичний етюд про Ісуса Христа), "Докір" (роздуми сучасного мораліста), "І досі болить" (про Нестора-літописця і деяких київських князів), "Хитрун з серцем" (п'єса-казка для дорослих про лиса), "О полку Ігоревім" (про похід князя Ігоря Святославича), "У безхліб'я" (парафраза нашої народної казки про колобка, алюзія до голодомору в Україні 30-х років), "З тої гори Афон" (про Івана Вишенського), "Колядка" (про комуністичну заборону колядування на східних теренах України), "Відомий невідомий" (про долю композитора Максима Березовського), "Країна-рукавичка" (сатирична парафраза української народної казки), "Неймовірне" (про Івана Котляревського), "Горобець-молодець" (сатирична парафраза відомої української народної казки).

Книжка "З а в 'я з ь" - II – другий том драматичних поем (20 творів). Художнє оформлення належить Роману Хоркавому. Надрукована книжка в 2003 р. у Львові. Об'єм книжки – 308 ст., формат – А-5. М'яка обкладинка сіриватого кольору. Назви п'єс: "Школа перипатетиків" (про Арістотеля та його учнів), "Непримиренні" (трагікомедія-казка для дорослих про павуків), "Король Бож" (про першого українського /ще антського/

короля Божа, страченого ґотами в 375 році), "Рак-червоняк" (п'єса-парафраза на основі української народної казки), "Як Байда по золоте руно ходив" (про князя Дмитра Вишневецького), "Жарт опальний" (сатира на колгоспний лад), "Крок до Мазепи" (про місію великого гетьмана), "Дисидент" (про нашого казкового героя Кирила Кожум'яку), "Я бачив дивний сон" (про Івана Франка), "Кочоромо, Коромока і я" (п'єса-феєрія, наче автобіографічний твір), "Театр – не для себе" (про Марію Заньковецьку), "Як добре бути з кимсь!" (п'єса-фантазія, щось начебто автобіографічне), "На зламі століть" (про Лесю Українку, Ольгу Кобилянську, Івана Франка...), "Усе ще кривенька качечка" (парафраза народної казки), "Ломикамінь" (про Соломію Крушельницьку), "Залізний вовк" (твір присвячений батькові Романа), "Далеко-далеко" (п'єса-ностальґія про українських письменників в діаспорі – про Є. Маланюка, Ю. Дараґана, О. Лятуринську та інших), "Візит художника-аматора" (твір про народну художницю Ганну Шабатуру, про її дочку ґобеленістку Стефанію, котра томилася в советських в'язницях; твір у певній мірі й автобіографічний), "Будеш сам" (про поета Богдана-Ігоря Антонича), "Хутір" (про невідомих українських народних поетів, які є майже в кожному нашому селі).

Книжка *"Т е р е в е н и л и"* – ілюстрований автором збірник невеличких діалогів (спроба гумору чи сатири на злободенні теми, питання етики й моралі), які начебто стосуються звірят. Оpubлікована книжка в 2003 р.у Львові. Об'єм її – 266 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка темно-фіолетового кольору. Передмову "Знову мова Езопа" написав автор. Книжка розділена на дві частини – перша "Слономухи й мухослони" і друга "Мухослони й слономухи". В книжці є 14 ґрафічних чорно-білих ілюстрацій (комп'ютерна ґрафіка).

Книжка *"Т і с н о – в і л ь н о"* – I – перший ілюстрований автором том прозових творів (їх тут десять), переважно статей та есе. Надруковано в 2003р.у Львові. Об'єм її – 268 сторінок, формат – трохи менший, ніж А-4. М'яка обкладинка сірого кольору. В книжці є 10 ґрафічних чорно-білих ілюстрацій (комп'ютерна ґрафіка). Назви творів, охоплених книжкою: стаття "Лупайте сю скалу!" (про педагогічні погляди і.Франка), стаття "Акварелі, які не мовчать" (про деякі ґрафічні й живописні твори Олени Кульчицької), автобіографічне й філософське есе "Бути" (роздуми переважно на онтологічні теми), автобіографічне й філософське есе "Заглиблення-перезаглиблення" (про мислення, про деякі питання ґносеолоґії), філософське есе "Речове" (онтологічні та ґносеолоґічні питання), стаття чи есе "Духовний лабіринт глухонімого" (педагогічні роздуми, зокрема на тему сурдопедагоґіки), культуролоґічне есе "Там, де був Латіум" (багаточастинний твір про давньоримських письменників, науковців і політичних діячів, а також про деякі сторони духовної та матеріальної

культур Стародавнього Риму; твір написаний для підручника з латинської мови у ветеринарному виші), есе "Чавлення зміїної голови" (наче роздуми сучасного мораліста про деякі філософсько-релігійні проблеми, про окремі сторони християнської етики), багаточастинне есе "Зоолатрія" (дещо про природознавство, натурфілософію та релігію; наче алюзія до біографій Ліннея, Ламарка, Дарвіна, Брема), багаточастинне есе "Щоденні молитви у гонні" (поезія в прозі, намагання схопити й передати гнітючий настрій української людини, причетної до художньої творчості, під час репресій нашої інтелігенції /шістдесятників/ у 1972 р.).

Книжка "Т і с н о – в і л ь н о"-II–другий ілюстр. автором том прозових творів (їх також десять), переважно статей та есе. Надрукована книжка в 2003 р. у Львові. Об'єм її – 300 сторінок, формат – трохи менший, ніж А-4. М'яка обкладинка жовтявого кольору. В книжці є 10 графічних чорно-білих ілюстрацій (комп'ютерна графіка). Назви творів у книжці: стаття-есе "Народження «Кобзаря» по-німецьки" (історія німецьких перекладів поезії Т.Шевченка, аналіз та оцінка цих перекладів), філософське есе "Синя птаха" (роздуми про щастя людини, про її долю чи недолю), есе "Етюди про поезію та «Відчинення вертепу»" (про поетичну творчість взагалі, про поезію українську, про поезію та поетику Ігоря Калинця, аналіз його збірки віршів "Відчинення вертепу"); твір належить до літератури українського самвидаву; він поширювався під псевдонімом Євген Корда; без відома автора цей твір був у 1971 р. опублікований у Лондоні чи Брюсселі, згодом /у 1991 р./ – у Варшаві), есе "Лист до Генералісимуса" (гостра сатира на советську дійсність, на большевицький тоталітаризм; твір поширювався як самвидав під псевдонімом Кирило Кожум'яків), стаття-есе "Геть виженіть страх!" (про німецького письменника Й.Г. Зойме; твір планувався як передмова до перекладених по-українськи Р.Хоркавим "Апокрифів" Зойме; це також література самвидаву), повість "Ярмарок" (сатира на дійсність у підсоветській Україні), твір також поширювався як самвидав під якимсь псевдонімом), стаття-есе "Оспіване життя – подвійне" (мистецтвознавча спроба, аналіз творчості художника Миколи Федюка), філософське есе чи трактат "Приблизно" (про життя людини, її долю чи недолю, про смисл життя), есе-трактат "Навколо тривоги й уповання" (аналіз творчості живописця Любомира Медведя, його стилю чи методу, діапазону його поглядів та ідей), стаття-есе "Силует Григорія Сковороди" (спроба створити образ нашого письменника-філософа, проаналізувати його погляди й переконання).

Книжка "Н а ш і л ю б о м у д р и"- художньо оформлений автором філософський довідник, який охоплює сто імен, сто українських професійних філософів або письменників чи вчених, які вміли мислити по-філософськи. Надрукована книжка 2004 р. у Львові. Об'єм її – 140 сторі-

нок, формат – А-5. М'яка обкладинка зеленуватого кольору. Авторів належить і передмова "Проповідували, викладали, писали..."..У книжці є 32 фотографії українських філософів. Книжка розрахована на старшокласників та студентів. Довідник починається стислою інформацією про князя Ярослава Мудрого й митрополита Іларіона та закінчується іменами поетів-філософів Богдана-Ігоря Антонича й Василя Стуса.

Книжка *"Львівські капрічос"* – художньо оформлена автором книжечка прозових мініатур, невеличких діалогів, у яких авторів хотілося показати життя львів'ян, львівські будні, проблеми, погляди. Надрукована 2004 р. у Львові. Об'єм її – 152 сторінки, формат – А-5. М'яка обкладинка голубого кольору. Книжка у певній мірі автобіографічна. У кінці книжки є стаття "Маленька післямова", яку написав сам автор.

Книжка *"Падіння"* – це збірник прозових п'єс на різні теми, які так чи інакше стосуються моралі. Надрукована книжка 2004 р. у Львові. Об'єм її – 320 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка сірого кольору. Назви п'єс – драма "Спір і лжа, або Власник у зашморгу", містерія "Потоп" (переплітається біблійне й сучасне), п'єса-парафраза "Новий Лис Микита" (сатира на теперішню дійсність). У кінці книжки є післямова "Слово мораліста сьогодні", яку написав сам автор.

Книжка *"Сквородіана"* – ілюстрована автором книга про Григорія Сковороду (про його життя, поетичну творчість, байкарство, переважно про його філософські, релігійні та педагогічні погляди). Над книжкою автор працював понад 40 років. Оpubлікована вона 2004 р. у Львові. Об'єм книжки – 544 сторінки, формат – А-5. М'яка обкладинка зеленого кольору. В книжці є 20 графічних чорно-білих ілюстрацій. В кінці книжки є алфавітний іменний покажчик. Передмову "Сам по собі до самозабуття" написав автор. Книжка складається з шести частин. Перша – "У ВІНОК" (силабо-тонічні вірші, присвячені Сковороді), друга – "ВИД-НОКОЛО" (присвяти-верлібри), третя – "БАЙКИ ХАРКІВСЬКІ" (віршова-на версія байок Сковороди), четверта – драма-диспут "СВІТ ЛОВИВ МЕ-НЕ", п'ята – "ВАРІАЦІЇ" (сюди входять дванадцять творів – "На тему «Перші двері до християнської доброзвичайності»", "На тему «Наркіс, або Пізнай себе»", "На тему «Асхань, або Пізнай себе глибше»", "На тему

«Істинне щастя в житті»", "На тему «Кільце»", "На тему «Алфавіт, або Буквар світу»", "На тему «Ікона Алквіадська»", "На тему «Жона Ло-та»", "На тему «Грязь Сатаною»", "На тему «Вбогий Жайворонок»", "На тему «Потоп Зміїний»", "На тему «Останні двері, або Синтез». Шоста частина книжки "ВО ГЛАВУ УГЛА" – статті й есе, присвячені письменнико-ві-філософу: "Географія, етноси, імена..." (про топоніми, етноніми, антропоніми, вживані Сковородою), "Образ жінки,

або Світло і тінь", "Ні, не «Natura causa sua»" (про філософсько-релігійні погляди мислителя), "Вовки та ягнята" (про соціальні контрасти у творах письменника), "Ста-ра-нова філософія серця", "Лабораторія, або Де, коли, що, як..." (про творчий метод письменника), "Сковородинський екзистенціалізм", "Сер-це, розум і любов", "Світ – не безбарвний (про відчуття кольору письменником)", "Силует Григорія Сковороди" (життєвий і творчий шлях письменника-мислителя). Подані й фрагменти інших творів про Сковороду.

Книжка *"Шевченкіана"* – ілюстрована творами Т. Шевченка книга про великого українського поета (про життя і творчість Шевченка, про його погляди, місце у світовій культурі). Над книжкою праця тривала понад 40 років. Вийшла друком вона 2004 р. у Львові. Об'єм книжки – 556 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка зеленого кольору. В книжці є 17 ілюстрацій (твори Шевченка). В кінці книжки є алфавітний іменний покажчик. Передмову "Романтик, реаліст, провісник" написав автор. Книжка складається з п'яти частин. Перша – "УСЛІД" (силабо-тонічні вірші, присвячені Великому Кобзареві), друга – "В МІРУ ВІДДАЛЯННЯ" (присвяти-верлібри), третя – ВАРІАЦІЇ" (сюди входять дванадцять творів – "На тему «Бог і людина»", "На тему «Бідні й багаті»", "На тему «Село й місто»", "На тему «Батько і матір»", "На тему «Доля і недоля»", "На тему «Бути й мати»", "На тему «Сирітство й самота»", "На тему «Воля і неволя»", "На тему «В Україні і не в Україні»", "На тему «Сни і спогади»", "На тему «Любов і нелюбов»", "На тему «І мертвим, і живим»". Четверта частина книжки – "БУДЬМО ВДУМЛИВИ": це статті й есе, присвячені Шевченкові: "Народження «Кобзаря» по-німецьки" (історія перекладання творів Шевченка німецькою мовою, аналіз та оцінка цих перекладів), "Шашкевич і Шевченко" (про деякі паралелі між ними), "Ономастичне" (переважно про антропоніми й топоніми у текстах Шевченка), "Параметри часу" (відчуття часу поетом, розуміння його цієї філософської категорії), "Параметри простору" (про поняття просторові у текстах Шевченка), "Рухатись – жити" (Шевченко про різні форми руху), "Багатство палітри" (про те, як Шевченко відчував кольорові відтінки), "Навкруг числа, навкруги – числа" (про поняття числа у творах поета), "Шевченкова філософія серця", "Вірую, тому що вірую" (про релігійність поета), "Перші переклади" (про тих сміливців, які взялися перекладати твори Шевченка різними мовами), "Поетові ровесники" (намагання показати тло, на якому постать поета вимальовується ще чіткіше), "Той науково-технічний супровід" (намагання з'ясувати, які відкриття в науці й техніці були відомі Шевченкові), "Що вражало художників" (твори скульпторів, живописців та графіків на шевченківську тематику), "Що вражало композиторів" (музика до творів Т. Шевченка), "Художній образ створюється й на сце-

ні" (про те, як театр освоював великого поета), "Екран і художній образ" (кіномистецтво про Шевченка), "Благоговіння поета-художника" (про по-божність Шевченка), "Рослини і тварини в «Кобзарі»", "Зброя в Шевчен-ковій поезії", "Учітесь, читайте..." (про педагогічні погляди поета), "Краї-ни і народи" (про етноніми й географічні назви у творах поета), "Пара за парою" (про різні подружні пари, що потрапили під перо поета), "Чужинці про Шевченка", "Приходила до героїв і смерть" (про погляди поета на життя і смерть), "Леґіон – літературознавці, мистецтвознавці, музико-знавці..." (про те, що люди цих професій писали про Шевченка), "Небо і сонце, місяць і зорі" (про те, чому ці поняття трапляються у текстах пи-сьменника), "Наша думка, наша пісня..." (про погляди поета на пісенний фольклор), "Здоров'я і недуга" (про ці поняття у творах Шевченка), "Ан-тичне в Шевченка", "Пожива у найширшому значенні" (про назви страв, що трапляються у текстах Шевченка, а також про те, що не хлібом єди-ним живе людина), "Порівнювати-живописати", "Шевченко й міфологія", "Тонке силабо-тонічне мереживо" (дещо про поетичну кухню Шевченка), "Апорії, або Питання сім'ї", "Минуле в «Кобзарі»", "Сила демінутивів" (про деякі тонкощі слововживання у творах поета), "Шевченкові узагальнення", "Серед шанувальників особливих".

Книжка *"Думки, висловлювання, визначення..."* – художньо оформлена й ілюстрована автором книга лаконічних творів, часто схожих на афоризми чи сентенції. Автор творив і збирав ці начеб-то "афоризми" понад 40 років. Видана книжка 2004 р. у Львові. Об'єм її – 450 сторінок, формат – трохи менший, ніж А-4. М'яка обкладинка жовто-го кольору. В кінці книжки є алфавітний іменний покажчик. Передмову "Наближено до словесної формули" написав автор. Книжки складається тематично з десяти розділів – "Хабс", "Порядок", "Життя", "Любов", "Полі-тика", "Мистецтво", "Релігія", "Школа", "Наука", "Філософія".

Книжка **"3 6 0"** – художньо оформлена й ілюстрована автором книга сонетів, написаних у різні роки. Видана 2007 р. у Львові. Об'єм її – 410 сторінок, формат – А-5. М'яка біла обкладинка. Передмову "Мій сад-сонетарій" написав автор. У книжці є 18 ілюстрацій. Тематика сонетів – різноманітна: і інтимна, і релігійна, і філософська, і громадянська...

Книжка *"Ф а г о р і ї, ф а н т а с н а б е р і ї"* – ілюстрована авто-ром книга верлібрів (автор вважає їх хутірними) на різні теми (переваж-но філософські, релігійні, політичні, інтимні). Видана книжка 2007 р. у Львові. Об'єм її – 260 ст., формат – А-5. М'яка фіолетова обкладинка. Передмову "Упереміш об'єктивне й суб'єктивне" написав автор.

Книжка *"С у м б у р"* – книга віршованих (силабо-тонічні твори й верлібри) сюжетів мультфільмів для дорослих. Видана в 2007 р. у Льво-ві під псевдонімом Ромхор тому, що деякі твори цієї книжки вже друку-

валися в тих чи тих газетах і журналах під цим псевдонімом.. Об'єм книжки – 562 сторінки, формат – А-5. М'яка обкладинка охристого кольору. Передмову "Безладдя і не безладдя" написав автор. Книжка складається з двох частин (силабо-тонічної та верлібрової).

Книжка "*Під знаком Франка*" – ілюстрована автором книжки про Великого Каменяря (про життя і творчість Івана Франка, про його погляди й місце в українській та світовій культурі). Над книжкою автор працював понад 40 років. Надрукована вона в 2008 р. у Львові. Об'єм книжки – 570 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка зеленого кольору. В книжці є 15 ілюстрацій (комп'ютерна графіка). В кінці книжки є алфавітний іменний покажчик. Передмову-есе "Осягати неосяжне" написав автор. Книжка складається з шести частин. Перша – "ТО СУМ, ТО РАДІСТЬ" (силабо-тонічні вірші, присвячені Великому Каменяреві), друга – "ДУМКИ І ДУМИ" (присвяти-верлібри), третя "ФЕЄРИЧНИЙ ПОТІК" (казкові мотиви, пов'язані з творчістю Франка), четверта – "ЗІ СЦЕНИ" (драматичні твори, присвячені Франкові – п'єси "Я бачив дивний сон", "Глиба", "Новий Лис Микита"), п'ята – "НАЧЕ ВАРІАЦІЇ" (прозові твори, схожі на есе – "На тему «Моя пісня пісень»", "На тему «Зів'яле листя»", "На тему «Притчі та легенди»", "На тему «Глибінь сонета»", "На тему «Мій ізмаргад»", "На тему «Поема в поемі»"), шоста частина– "У ПІДВАЛИНУ": (це статті й есе, присвячені Франкові) – стаття "Лупайте сю скалу!" /про педагогічні й політичні погляди письменника/, стаття "Слово – літературознавця", стаття "Як освоювали Франка" /про те, як перекладали твори письменника різними мовами/, стаття "Музичною мовою" /про композиторів, що писали музику на тексти Франка/, стаття "Коли не traduttore – traditore" /про перекладацьку творчість письменника/, стаття "Олівцем, пером, пензлем, різцем..." /про художників, які творили на теми Франка або ілюстрували його твори/, стаття "Гра чисел – не забава" /про категорії "кількість" і "якість" у творах письменника/, стаття "Оживання, або Фенікс у театрі" /переважно про драматургічну спадщину Франка, про втілення його образів на сцені/, стаття "Наука – це також муза", есе "Франків часопростір", стаття "Буття без руху – не буття", стаття "Який кольоровий цей світ!" (про відчуття кольору письменником), стаття "Кіно і Франко", стаття "Повертаючи борг" (про людей, для яких Іван Франко був особливим авторитетом), стаття "Ровесники" (намагання знайти фон, на якому постать Франка вирисовувалась би ще чіткіше), стаття "У полі зору Франка" (про те, ким і чим письменник цікавився перш за все), есе "Жінки – розмаїття" (переважно про жіночі характери в творах письменника), стаття "Драматургія – це один світ", стаття "Тодішній науково-технічний прогрес", стаття "Біографії та спогади".

Книжка *"Український музично-педагогічний словник"* – насправді двотомний словник енциклопедичного типу (тут є і статті з історії та теорії музики, і портрети наших музикантів та педагогів, і ілюстрації /28 зображень різних музичних інструментів/). Виданий цей двотомник в 2010 р. у Львові. Об'єм – у кожному томі по 514 сторінок, формат – трохи менший, ніж А-4. Тверда обкладинка голубуватого кольору. Роман Хоркавий створив цей двотомник разом зі своєю дружиною, піаністкою-педагогом Ларисою Хоркавою. Передмову "Сув'язь музики й педагогіки" написав Р.Хоркавий. У книжці є весь необхідний для такого видання апарат – "Скорочення власних імен", "Умовні скорочення", "Українська абетка", "Список ілюстрацій", "Портрети українських музикантів і педагогів", "Біографічна довідка про укладачів словника", "Список використаної літератури".

Книжка *"Співая про..."* – художньо оформлена й ілюстрована автором книга віршів, яка тематично розділена на десять частин – "СЛОВО", "СЕРЦЕ", "ТРИ СВЯТА" (про Різдво, Великдень та Зелені свята), "СОНЦЕ", "МІСЯЦЬ НА НЕБІ", "ВІТЕР", "КРАЄВИДИ", "РІКИ", "ДОРОГИ" та "ДЕРЕВА". Над книжкою автор працював усе життя. Видана вона у Львові в 2010 році. Об'єм книжки – 570 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка жовтого кольору. Передмову "Окрилено та безкрило" написав автор. У книжці є 10 графічних чорно-білих ілюстрацій.

Книжка *"Б а й к и"* – художньо оформлена й ілюстрована автором збірка байок (переважно філософського чи моралістського змісту), які писалися протягом всього його життя. Видана книжка у Львові в 2010 році. Об'єм – 338 сторінок, формат – А-5. Тверда обкладинка. Вступне слово "І мовою своєю, і мовою Езопа" написав автор. Тематично (точніше, відповідно до того, хто виступає героєм твору) книжка розділена на багато частин – *"МОВБИ ЩОСЬ АБСТРАКТНЕ"*, *"МОВБИ МІФІЧНЕ ЧИ КАЗКОВЕ"*, *"МОВБИ ЯВИЩА"*, *"МОВБИ ЩОСЬ РЕЧОВЕ"*, *"МОВБИ РЕЧІ ТА РОСЛИНИ"*, *"МОВБИ РЕЧІ Й ТВАРИНИ"*, *"МОВБИ РЕЧІ ТА ЛЮДИ"*, *"МОВБИ РОСЛИНИ"*, *"МОВБИ РОСЛИНИ І ТВАРИНИ"*, *"МОВБИ РОСЛИНИ Й ЛЮДИ"*, *"МОВБИ ТВАРИНИ"*, *"МОВБИ ТВАРИНИ Й ЛЮДИ"*, *"ЛЮДИ ЧИ МОВБИ ЛЮДИ"*, *"БАЙКИ ЕЗОПА"* (віршована версія), *"«БАЙКИ ХАРКІВСЬКІ» ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ"* (віршована версія) . У книжці є 17 графічних чорно-білих ілюстрацій (комп'ютерна графіка). Є в кінці книжки і список цих ілюстрацій, і іменний покажчик.

Книжка *"A r s l o n g a"* – збірник мистецтвознавчих статей та есе, що їх автор вважає "міркуваннями дилетанта" Над книжкою автор працював майже все своє свідоме життя. Опублікована вона в 2012 р. у Львові. Об'єм книжки – 564 сторінки, формат – А-5. М'яка ламінована обкладинка жовтого кольору. В кінці книжки є алфавітний іменний покаж-

чик. Передмову - "Мистецтвознавча пропедевтика" написав автор. Книжка складається з п'яти частин. Перша - "ЖМУТОК ПОЕЗІЇ" (вірші, присвячені різним питанням образотворчого мистецтва), друга - "ЖМУТОК П'ЕС" (драматичні твори - "Людина і лялька" /про легендарного скульптора Пігмаліона/, "Ломикамінь" /образ української художниці Ярослави Музики/, "Візит художника-аматора" (про народну нашу художницю Ганну Шабатуру та її дочку, ґобеленістку Стефанію Шабатуру/), третя - "СТАТТІ, ЕСЕ, ГАЗЕТНІ ЗАМІТКИ" (стаття "Багатство палітри" /про відчуття кольору Т.Шевченком/, стаття "Акварелі, які не мовчать" /про життя і творчість Олени Кульчицької/, стаття "Оспіване життя - подвійне" /про життя і творчість Миколи Федюка/, дослідження "Який кольоровий цей світ!" /про відчуття кольору І Франком/, стаття-есе "І задувати сумно" / про один твір скульптора Ореста Хоркавого, Романового брата/, газетна замітка "Пензлем і словом" /про молодого художника й поета Мирона Турика/, стаття "Музика в образотворчому мистецтві", газетна замітка "Давній голос" /про народного умільця й поета Омеляна Пришляка/, стаття-рецензія "Оспіває художник" /про живописця Ореста Сколоздру/, стаття "Почнімо з краєвидів" /про життя і творчість Зеновія Флінти/, стаття "В душі - як на писанці" /про мистецтво гуцулів/, стаття "Що вражало художників" /про художників, які творили на шевченківські теми/, дослідження "Від батька до сина" /про сімейні традиції в образотворчому мистецтві/, стаття-есе "Наші вихованці не наших академій", стаття "Художник і..." /про тих мистців, які творили і в іншій царині/, есе "Навколо тривоги й уповання" /творчий силует Любомира Медведя/, стаття "Вірую, тому що вірую" /про релігійну тематику у творчості Шевченка-художника/, дослідження "Вчитель та учень" /про художників-педагогів/, стаття "Благоговіння поета-художника /про побожність Т.Шевченка/, стаття "Між людинолюбством та анімалістикою" /про творчість Олега Мінька/, стаття "Світ - не безбарвний" /про відчуття кольору Г.Сковородою/, стаття "Окрилений вірою" /про життя і творчість Василя Курилика/, дослідження "Завше були іконописці" /наче історія українського іконопису/, стаття "Олівцем, пером, пензлем, різцем..." /творчість художників на франківські теми/, стаття "Побачив Петро Головатий" /про життя і творчість цього живописця/, дослідження "Урбаністичні мотиви", стаття "Мистці-ровесники", стаття "Український портрет", дослідження "Анімалісти й баталісти", стаття-есе "Пори року в кольорі" /про живописця Ореста Сколоздру/, стаття "Натюрморт - це також портрет", дослідження "Філософське у творах мистецтва", дослідження "Недовголіття й довголіття" /про тривалість життя деяких художників/, стаття "Всього декілька тез" /окремі думки автора про мистецтво/, четверта частина книжки - "У КНИГУ ВІДГУКІВ", п'ята частина - "ФРАГМЕНТИ" (уривки з різних творів).

Книжка *"Музика – віха і правда"* – ілюстрована автором книга про музичне мистецтво (переважно про українську музику). Робота над книжкою тривала майже півстоліття. Надрукована вона у Львові в 2012 р. Об'єм книжки – 562 сторінки, формат – А-5. М'яка обкладинка голубого кольору. В книжці є 20 графічних чорно-білих ілюстрацій. Есе-передмову "Якби не було музики" написав автор. Книжка складається з п'яти частин. Перша – "СИЛАБО-ТОНИЧНЕ" (вірші, присвячені переважно українській музиці), друга – "ВЕРЛІБРОВЕ" (також твори на музичні теми), третя – "СЦЕНІЧНЕ" (драматичні твори, присвячені музиці; п'єси "Відомий невідомий" /про композитора Максима Березовського/, п'єса-фантазія "Як добре бути з кимсь!", "Ломикамінь"/про Соломію Крушельницьку/, четверта – "НАУКОПОДІБНЕ" (статті й есе на музичні теми): стаття "Дві злуки" (про духовне єднання західних і східних українців та українців взагалі з західним світом, передусім з Західною Європою у царині музики), статті "Навчання і навчання" (про різні музично-педагогічні проблеми), "Низка сентенцій" (біблійні, українські народні висловлювання та думки окремих видатних людей на музичні й педагогічні теми), есе "Варіації на тему «Моя пісня пісень»" (річ, навіяна мотивами поем Івана Франка), статті "Погляд збоку" (думки чужинців про українську музику), "Інструменти особливі" (про національні музичні інструменти різних народів), "Хто в кого вчився", "Музика в образотворчому мистецтві" (переважно про твори живописців, графіків та скульпторів на музичні теми), "Деякі мотиви і теми", "Музика – дітям", "Ономастика в музиці", "Що вражало композиторів" (про Т.Шевченка та музику), "Пісня окрилює" (про українську пісню, про композиторів-піснярів), "Радісно і весело" (про оптимізм у музиці), "Форма і жанр – дивоплетиво" (про деякі музичні жанри), "Наша думка, наша пісня...", "Плачі, ридання, голосіння", "Упереміж музикознавці й фольклористи", "Усе має свій початок" (про зародження деяких музичних жанрів), "Музичною мовою" (про І.Франка й музику), "Виконання музичного твору", "Родини й династії" (переважно про українських музикантів), "Плеяди музикантів-ровесників", "На межі з філософією" (про філософські мотиви в музиці), "Через терни – до зірок" (про наших репресованих музикантів), "Жіноча домінанта" (про українок, які присвячувалися музиці), "Сув'язь музики й педагогіки", "Музикант і..." (про музикантів, які займалися творчістю в інших ділянках духовної культури), "Коротко жити й довго жити" (про тривалість життя деяких музикантів), "Наче тези якись" (думки про музику). П'ята частина книжки – "ФРАГМЕНТИ" (уривки інших творів автора про музику). В кінці книжки є розділи "Примітки й пояснення" та "Іменний покажчик".

Книжка *"П і д м у р 'я"* – ілюстрована автором книга, що порушує різні питання педагогіки. Робота над книжкою тривала понад п'ятдесят

років. Надрукована у Львові в 2012 році. Об'єм книжки – 570 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка рожевого кольору. В книжці є 10 графічних чорно-білих ілюстрацій. Есе-передмову "Видиме й невидиме в педагогіці" написав автор. Книжка складається з чотирьох частин. Перша частина "ЗАСІВАННЯ" (поезія різних жанрів на педагогічні теми), друга – "І СЦЕНА – РІЛЛЯ" (драматичні твори; п'єса-пошук "Поряд з майєвтикою" /про педагогічні погляди Сократа і Платона/, драма-диспут "Світ ловив мене" /про погляди Г.Сковороди на освіту/, п'єса-трактат "Школа перипатетиків" /про погляди Арістотеля/, драматична поема "Учитель-спаситель" /про Ісуса Христа/, третя – "РІЛЛЯ ЧЕКАЄ" (статті й есе на педагогічні теми: "Лупайте сю скалу!" /есе-стаття про педагогічні погляди І.Франка/, стаття "Шашкевич і Шевченко", есе "Духовний лабіринт глухонімого" /про деякі сурдопедагогічні питання/, стаття "Навчання і навчання", есе "Народна мудрість про освіту", есе "З чого все починалося", дослідження "Від батька до сина" /про виховання в сім'ї/, статті "Музика – дітям", "Наші вихованці не наших академій" /про те, де здобували освіту наші художники різних епох/, дослідження "Вчитель та учень", статті "Благоговіння поета-художника /про релігійність Т.Шевченка/, "Ігри з олівцем у руці" /про значення кросвордів у вихованні молоді/, "Учітьесь, читайте..." /про педагогічні погляди Т.Шевченка/, "Світло", "Учитель", "Учень", дослідження "Schola" /фрагмент есе "Там, де був Латіум"/, стаття "Чеський чарівник" /про дивного письменника й художника Алоїза Мікулку/, есе "Силует Григорія Сковороди", цикл афоризмів чи висловлювань "Школа", статті "Родини й династії" (про значення родинного виховання в музиці), "Станіслав Людкевич і педагогіка", дослідження "Хто в кого вчився" (в царині музики), статті "Дидактичне в нашій поезії", "Сув'язь музики й педагогіки", дослідження "Наче дидактика. Зарубіжне вировище" (про засадничі погляди зарубіжних мислителів на освіту), "Письменники-педагоги", "Філософи-педагоги", "Душпастирі-педагоги", есе "Забуте чи вже геть рідкісне" (про освіту, виховання, школознавство), статті "Душа на долоні" (про одного початкуючого поета-художника), "Знають, на чім світ стоїть" (про школярів, що починають займатися літературною творчістю серйозно). Четверта частина книжки – "ФРАГМЕНТИ" (це уривки з різних творів автора про освіту й виховання). У кінці книжки є розділи "Примітки й пояснення" та "Іменний покажчик".

Книжка "Задзеркалля філософії" – ілюстрована автором книга, в якій містяться твори на філософські теми. Роботі над цією книжкою автор присвятив багато десятиліть. Видана вона у Львові в 2012 році. Об'єм – 569 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка голуватого відтінку. В книжці є 4 графічні чорно-білі ілюстрації. Передмову "Ширяння між антиподами" написав автор. Книжка складається з трьох

розділів: перший – "ВІРШОВАНИЙ ОРГАНОН" (перша /силабо-тонічна/ і друга /верліброва/ частини), другий – "ОРГАНОН-ДРАМАТУРГІЯ" (п'єса-пошук "Поряд з майєвтикою" /про погляди Сократа і Платона/, фрагмент драми-диспуту "Світ ловив мене" /про погляди Григорія Сковороди/, п'єса-трактат "Школа перипатетиків" /про погляди Арістотеля/), третій – "ПРОЗОВИЙ ОРГАНОН" (статті й есе на філософські теми) – "Параметри часу", "Параметри простору", "Рухатись –жити" (всі три – про світогляд Т.Шевченка), "Франків часопростір", "Буття без руху – не буття" (на матеріалі творів І.Франка), "Синя птаха" (про щастя), "На тему «Бути й мати»" (на матеріалі поезії Т.Шевченка), "Шевченкова філософія серця", "Бути" (онтологічні роздуми; автобіографічний твір), "Заглиблення-перезаглиблення" (про природу мислення, про гносеологічні проблеми), "Ні, не «Natura causa sui»" (про засадничі погляди Григорія Сковороди, про його побожність), "Речове" (роздуми про матеріальну сторону світу), "Стара-нова філософія серця" (про погляди Г.Сковороди), "Сковородинський екзистенціалізм", "Приблизно" (про життя людини), "Силует Григорія Сковороди", "Час – і джерело, і ріка, і гирло" (про античну філософію), "Сам по собі до самозабуття" (про Г.Сковороду, його життя й погляди), "Слово мораліста сьогодні" (про деякі етичні проблеми наших днів), "Філософія" (цикл майже афористичних висловлювань), "Проповідували, викладали, писали..." (про українських мислителів різних епох), "На межі з філософією"(про філософське в музиці), "Філосо-фи-педагоги", "Філософське у творах мистецтва". У кінці книжки є "Алфавітний іменний покажчик" та "Список ілюстрацій".

Книжка *"Античність-сучасність"* – ілюстрована автором книга, що намагається передати перш за все духовну атмосферу Стародавньої Греції та Стародавнього Риму, а також наголосити на тому, що сьогодні має продовження з цієї далекої спадщини. Над книжкою автор працював багато десятиліть. Надрукована вона у Львові в 2012 році. Об'єм – 558 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка жовтого кольору. В книжці є 5 графічних чорно-білих ілюстрацій. Передмову "Наче й не так давно" написав автор. Книжка складається з трьох розділів. Перший – "СТАРОДАВНЯ ГРЕЦІЯ" (у свою чергу розділений на три частини – поетичну, драматургічну й прозову), другий – "СТАРОДАВНІЙ РИМ" (розділений аналогічно), третій – "ФРАГМЕНТИ". П'єси в першому розділі – "Пролог" (на міфологічну тему), "Епілог" (теж на міфологічну тему), "Поряд з майєвтикою" (про погляди Сократа й Платона), "Людина і лялька" (про Пігмаліона й Галатею), "Школа перипатетиків" (про погляди Арістотеля). Статті в першому розділі – "Античне в Шевченка", "Шевченко й міфологія", "Час – і джерело, і ріка, і гирло" (про духовне життя в античності), "Майже афоризми". У другому розділі поміщений фрагмент

п'єси-химери "Неймовірно" (про І.Котляревського та його "Енеїду"). У прозовій частині другого розділу поміщені цикл висловлювань "Афоризми чи що" й багаточастинне есе "Там, де був Латіум". В кінці книжки є "Алфавітний іменний покажчик".

Книжка "Ж м у т к в а з і п о е м" – художньо оформлена й ілюстрована автором збірка поетичних творів більшої форми. Робота над цією книжкою тривала багато років. Видана вона у Львові в 2012 році. Об'єм книжки – 357 сторінок, формат – А-5. Тверда обкладинка гірчичного кольору. Передмову "Перепустивши через сито" написав автор. Книжка поділяється на три частини (відповідно до того, де відбувається дія): перша – "В УКРАЇНІ", друга – "НЕ В УКРАЇНІ", третя "НЕВІДЬ-ДЕ". У книжці є 3 графічні чорно-білі ілюстрації.

Ще не опубліковане. Рукописні книжки, готові до друку, написані в різні роки – у проміжку між 1960 – 2010 роками:

Книжка "Ж а б о м и ш о л ю д о л о в к а" – збірка переважно сатиричних віршів (то казка, то байка). Римовані вірші, білі та верлібри. Об'єм книжки – приблизно 500 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка написана в 1970 – 1995 роках. Вступна стаття й графічні ілюстрації – автора. Книжка поділяється на дві частини.

Книжка "В о в к и т а ї х н і м а с к и" – збірка переважно сатиричних віршів (то казка, то байка). Римовані вірші, білі та верлібри. Об'єм книжки – приблизно 520 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка написана в 1970 – 1997 роках. Передмова й графічні ілюстрації – автора. Книжка складається з двох частин.

Книжка "З-під філософського каменя" – збірка філософської лірики. Римовані вірші, білі, вольні та верлібри. Об'єм книжки – приблизно 550 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка написана в 1965 – 2010 роках. Вступна стаття й графічні ілюстрації – автора. Книжка поділяється на дві частини.

Книжка "Я в и щ а і р е ч і" – художньо оформлена й ілюстрована автором збірка філософської лірики. Римовані вірші, білі, вольні та верлібри. Об'єм – приблизно 540 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Написано її десь у 1975 – 2005 роках. Передмова – автора. Складається книжка з двох частин. (силабо-тонічної та верлібрової).

Книжка "Р е ч о в і х в о р о б и" – збірка сатиричних і філософських віршів (римованих, білих та верлібрів; то казка, то байка), написаних десь у 1970 – 2000 роках. Об'єм – приблизно 500 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття й ілюстрації – автора. Поділяється вона на дві частини (силабо-тонічну й верліброву).

Книжка "О в е с д л я П е г а с а" – художньо оформлена й ілюстрована автором збірка віршів (римованих, білих та верлібрів) про деякі особливості поетичної творчості. Об'єм книжки – приблизно 550 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Написано її в 1975 – 2005 роках. Передмова належить перу автора. Складається книжка з трьох частин.

Книжка "Б а р к а р о л а" – поетична збірка (переважно інтимна лірика), написана десь у 1960 – 1975 роках. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Художнє оформлення, ілюстрації та вступна стаття – автора.

Книжка "Д о р о г и" – збірка пейзажної та філософської лірики, написана в 1965 – 1975 роках. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "С і в а ч у, б р а т е с і в а ч у!" – художньо оформлена й ілюстрована автором збірка віршів передусім про місію поета, написана в 1965 – 1980 роках. Об'єм – приблизно 150 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка поділяється на дві частини (силабо-тонічну й верліброву). Вступну статтю написав автор.

Книжка "Е с с е н о т!" – художньо оформлена автором збірка релігійної поезії. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова належить перу автора.

Книжка "А н а л і т и ч н о" – збірка громадянсько-філософської лірики, написана в 1975 – 1995 роках. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "З н о в у з і в'я л о л и с т я" – збірка інтимної лірики (силабо-тонічні вірші й верлібри), написана в 1965 – 1995 роках. Об'єм книжки – приблизно 200 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка поділяється на дві частини. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "К о р і н н я" – збірка патріотичної лірики, написана в 1975 – 1985 роках. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття й ілюстрації – автора.

Книжка "Г о л о с о м п і с е н ь" – збірка ліричних віршів на різні теми, написана в 1970 – 1980 роках. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Н а л а д н а р о д н и й" збірка ліричних віршів на різні теми, написана в 1970 – 1982 роках. Об'єм книжки – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Диалогія (двотомник): I том – "В и з н а ч е н н я ж и т т я", II том – "Г і п о т е з а п р о с м е р т ь". Це двотомник філософської лірики, написаної в 1974 – 1994 роках. Об'єм кожного тому – приблизно 220 сторінок, формат – А-5. М'які обкладинки. Вступна стаття й ілюстрації – автора. Кожен том поділяється на дві частини.

Книжка "У кожного – свій невловний синій птах" – збірка ліричних віршів-роздумів про щастя людини, написана в 1970 – 1990 роках. Об'єм книжки – приблизно 250 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка поділяється на дві частини (силабо-тонічну й вербальну). Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Звертаючись до мистця" – наче віршоване мистецтвознавство, збірка ліричних віршів про деякі особливості образотворчого мистецтва, написана в 1970 – 2000 роках. Об'єм – приблизно 200 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка складається з двох частин. Вступна стаття й ілюстрації – автора.

Книжка "Сонцето" – вірші про природу музики, про її роль у житті людини. Написані в 1965 – 1990 роках. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова автора.

Книжка "Серед тополь і верб, і яворів..." – збірка пейзажної лірики, написана в 1970 – 1980 рр. Об'єм – приблизно 80 ст, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "За Біблією" – збірка релігійної лірики, написана в 1975 – 1990 роках. Об'єм – приблизно 60 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Діалоги в собі" – збірка психологічних віршованих самостережень, а також філософсько-громадянської лірики. Написана в 1974 – 1994 роках. Об'єм книжки – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "Інтроспекції" – збірка віршів-роздумів, заглиблення у своє "Я". Написана в 1974 – 1996 рр. Об'єм – приблизно 250 ст, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Синдром сомнамбулізму" – збірка віршів про глибинні переживання людини замкнутої, відірваної від суспільства, немовби герметизованої. Написана в 1974 – 1994 роках. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка поділяється на дві частини. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "Передчуття обшук" – збірка громадянської лірики, написана в 1965 – 1985 роках. Об'єм – приблизно 60 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Солідарність" – збірка громадянської лірики, написана в 1965 – 1986 роках. Об'єм – приблизно 60 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття й ілюстрації – автора.

Книжка "Тісно-вільно"-III – книга прози різних жанрів – оповідання, есе, статті, невеличкі трактати. Написана в 1972 – 1999 роках. Об'єм – приблизно 300 сторінок, формат – трохи менший, ніж А-4. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Н е" – збірка віршів на різні теми, написана в 1970 –1995 роках. Об'єм – приблизно 400 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "В і д «А» до «Я»" – збірка віршів на різні теми, написана в 1974 – 1994 роках. Об'єм – приблизно 350 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "З а п р у г о м м а л е н ь к о г о «Я»" – збірка філософської та громадянської лірики, написана в 1970 – 1985 роках. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка поділяється на дві частини. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "К о л и щ е л ю д и г о в о р и л и" – збірки прозових творів сатиричного змісту, наче гірких травестій. Написана в 1972 році. Об'єм – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "М о я «з а х а л я в н а к н и ж е ч к а»" – збірка громадянської лірики, написана в 1964 – 1984 роках. Об'єм – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. Вступна стаття й ілюстрації – автора.

Книжка "Д о с а м о г у б с т в а – о д и н к р о к" – книга медитативної та релігійної лірики, написана в 1974 – 1994 роках. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка складається з двох частин. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Ч о р н о к н и ж н и к" – збірка філософської лірики, написана в 1974 – 1980 роках. Об'єм – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "Б о ж е в і л л я" – збірка інтимної, релігійної та філософської лірики, написана в 1974 1994 роках. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "С о н е т м а є с в о ю о р б і т у" – монографія (дослідження про сонет у світі та в Україні), написана в 1995 2000 роках. Об'єм – приблизно 400 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступну статтю написав автор, який сам пише сонети..

Книжка "У г р я д у щ е" – збірка громадянської лірики, написана в 1965 – 1980 роках. Об'єм – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Л ь в і в – д з в і н и ц я м о і х д з в о н і в" – збірка віршів про Львів, про рідне місто автора, в якому він народився і провів майже все своє життя. Об'єм – приблизно 120 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "П р о с е б е , х л о п ч и н у" – збірка автобіографічних віршів, написаних в 1990 – 1995 роках. Об'єм – приблизно 150 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Мініатюрні осяяння" – збірка малесеньких віршків на різні теми. Книжка трохи схожа на щоденник. Написана вона в 1975 – 1980 роках. Об'єм – приблизно 120 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття й ілюстрації – автора.

Книжка "Присвяти" – збірка віршів (часто в гумористичному ключі), присвячених рідним автора, його друзям та близьким знайомим. Написана в 1965–2013 роках. Об'єм – приблизно 150 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Триптих за триптихом" – збірка віршів на різні теми, написана в 1970 – 2000 роках. Об'єм – приблизно 60 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "З чорної лабораторії" – збірка віршів про деякі прикмети чи особливості поетичної творчості. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Книжка поділяється на дві частини. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "Ретурнелі, тріолети, октави..." – збірка віршів на різні теми, створених у цих строфічних формах. Написана в 1975-2000 роках. Об'єм – приблизно 350 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Що за вітер!" – двочастинна збірка переважно пейзажної лірики, написана в 1965 – 1980 роках. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Автопортрет подвійний" – автобіографічна, часто й інтимна лірика. Написана ця двочастинна книжка в 1975 – 1993 роках. Об'єм –десь 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття й ілюстрації – автора.

Книжка "Український мартиролог" – збірка громадянської лірики, написана в 1972 – 1990 роках. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора. Книжка поділяється на лві частини (силабо-тонічну й верліброву).

Книжка "Прапорі праця" – двочастинна збірка громадянської лірики, написана в 1970–1990 роках. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Зв'язуюче" – двочастинна збірка релігійної лірики, написана в 1970 – 1993 роках. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "Більші та менші спалахи" – філософська й громадянська лірика. Написано цю двочастинну книжку в 1978 – 1993 роках. Об'єм її –десь 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Підспівую Анакреонтові" – любовна лірика. Написано в 1958 – 1962 роках. Об'єм – десь 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття й ілюстрації – автора.

Книжка "Жахливе дитя" – двочастинна збірка любовної лірики, написаної в 1958 – 1962 роках. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Інфраструктура" – вірші про природу поетичного слова. Написано в 1975 – 1990 роках. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Щороку – пори року" – збірка пейзажної та інтимної лірики. Написано в 1961 – 1980 роках. Об'єм – десь 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Коловорот, або Грастихій" – двочастинна збірка пейзажної лірики. Написанов 1960 – 1965 роках. Об'єм – приблизно 60 сторінок, формат – А-5. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "Цвіте терен, цвіте терен" – двочастинна збірка інтимної лірики. Написано в 1961 – 1967 роках. Об'єм – приблизно 150 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Домінанта" – вірші про природу красного письменства (зокрема поезії), різних видів та родів мистецтва. Написано цю двочастинну збірку в 1970 – 1993 роках. Об'єм її – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. Вступна стаття й ілюстрації – автора.

Книжка "Імена ненависні" – двочастинна збірка громадянської лірики. Написано в 1970 – 1993 роках. Об'єм – приблизно 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова – автора.

Книжка "Величання великих" – громадянська лірика, написана в 1970 – 1993 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Написане вночі" – збірка громадянсько-патріотичної лірики, створена в 1970-1985 роках. Об'єм її – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "Буття, або Увесь триликий час" – філософська лірика (наче трактат). Написано в 1976 р. Об'єм – приблизно 40 ст., формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Генетика" – релігійна поезія. Написано в 1970 – 1990 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 80 ст., формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття й ілюстрації – автора.

Книжка "Ностриге" – пейзажно-інтимна лірика. Написано в 1960-1970 роках. Об'єм – десь 40 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "У р а н ц і - о п і в д н і - в в е ч е р і..." – пейзажна лірика. Написано в 1970 – 1980 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й графічні ілюстрації – автора.

Книжка "С о н ц е п о к л о н с т в о" – філософсько-релігійна лірика. Написано в 1985 – 1990 роках. Об'єм – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "І н а к ш і к р у г и с в о я" – вірші-алегорії про звірят. Написано в 1970 – 1993 роках. Об'єм – приблизно 60 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "Р о з т и н" – інтимна лірика. Написано в 1967 – 1980 роках. Об'єм – приблизно 60 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття й графічні ілюстрації – автора.

Книжка "А н т и с е р е н а д а" – наче інтимна лірика. Написано в 1967 – 1980 роках. Об'єм – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Я к б и х т о в с м і х н у в с я!" – віршований гумор. Написано в 1980 – 1993 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "...а ч о р т о в і - к о ч е р г а" – віршований гумор. Написано в 1970 – 1993 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 40 сторінок. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Х а н ж и т е" – релігійна лірика. Написано в 1975 – 1993 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

К н и ж к и, я к і щ е г о т у ю т ь с я д о д р у к у, н а п и с а н і в р і з н і р о к и:

Книжка "З в і р я т а і г у м о р" – збірка віршів, які призначені переважно дітям. Написана в 1980 – 2005 р. Об'єм – приблизно 60 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "В і д т р а в и н к и д о т в а р и н к и" – збірка невеличких оповідань про світ рослин і тварин у взаєминах з людиною, призначена для дітей. Написалась вона в 1994 – 2004 роках. Об'єм – приблизно 40 сторінок, формат – трохи менший, ніж А-4. М'яка обкладинка. Вступна стаття й графічні ілюстрації – автора.

Книжка "Д о р о г у л і т е р і «Г!»" – словник загальноновживаних українських слів, які автор вмотивовано пропонує писати з буквою "Г". Укладено в 1991-1995 роках. Об'єм словника – приблизно 150 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова – автора.

Книжка "Порівняй і подумайся!" – польсько-російсько-український словник, мета якого – показати різницю подібності польської та російської лексики (як от "chleb" – "хлеб", "sok" – "сок", "nos" – "нос" чи "kot" "кот") і різницю відмінності української лексики ("хліб", "сік", "ніс", "кіт"). Укладений словник у 2000 році. Об'єм – приблизно 180 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово – автора (укладача).

Книжка "Трохи мовознавства" – збірка статей на тему "Демінутиви й аугментативи в німецькій та українській мовах". Написані ці статті в 1967-1970 роках. Об'єм книжки – десь 120 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова – автора.

Книжка "Ровесництво – середовище" – низка статей про письменників, діячів науки й культури в зарубіжжі та в Україні, які були однолітками чи майже однолітками. Об'єм – приблизно 120 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття – автора.

Книжка "Ах, ті попівські діти!" – низка статей про видатних українських письменників, музикантів, художників, науковців та церковних, освітніх, громадських чи політичних діячів, які були священничого роду. Написана книжка в 2005 році. Об'єм – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова – автора.

Книжка "Педагогічна психологія" – спроба дослідити цю ділянку з точки зору теперішньої науки. Написана річ в 1999-2000 роках. Об'єм – приблизно 120 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово – автора.

Книжка "Про дещо в педагогіці" – дослідження в цій галузі з теперішньої точки зору. Написана річ в 2000-2002 роках. Об'єм книжки – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття – автора.

Книжка "Україна в битвах" – порівняльне дослідження батальних подій в нашій історії (про наші перемоги й поразки щонайменше за дві тисячі років). Написана книжка в 2004 році. Об'єм її – приблизно 120 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова – автора.

Книжка "Спершу було... тіло" – філологічне дослідження українських назв частин тіла людини (вживаних і у фразеологізмах). Написана книжка в 2005 році. Об'єм її – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово – автора.

Книжка "Український словник катастроф" – немовби причинки до теорії катастроф (до катастрофізму) очима українця. Написана річ в 2000 р. Об'єм – приблизно – 80 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття – автора.

Книжка "П о в і я л о Є р у с а л и м о м" – роздуми про живописні твори українського художника в Канаді Василя Курилика на тему Страстей Христових. Написана книжка в 2010 р. Об'єм її – приблизно 200 сторінок, формат – А-5., М'яка обкладинка. Передмова – автора.

Книжка "О п е р а" – дослідження цього синтетичного жанру; низка статей про світову оперу, про оперу в Україні, про різні стилі, епохи, течії в оперному мистецтві, про тематику опер. Написана книжка в 2000 р. Об'єм її – приблизно 350 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття й художнє оформлення – автора.

Книжка "О п е р е т а" – дослідження цього жанру на матеріалі зарубіжному й українському. Написана річ в 2001 році. Об'єм книжки – десь 250 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й художнє оформлення – автора.

Книжка "Б а л е т" – коротка історія розвитку цього дуже синтетичного жанру за рубежом та в Україні, його течії, напрямки, стилі. Написана книжка в 2002 році. Об'єм її – приблизно 200 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово та художнє оформлення – автора.

Книжка "С п о г а д и д и т и н с т в а" – автобіографічні вірші, написані десь в 1985 – 1996 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "Р о д н і" – вірші про родинне тепло, про особливу прив'язаність. Написано в 1980 – 1996 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово та графічні ілюстрації – автора.

Книжка "О з и р н у в ш и с ь н а з а д" – вірші переважно автобіографічного змісту. Написано в 1980 – 1996 роках. Об'єм – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. Передмова й ілюстрації – автора.

Книжка "У к р а д е н е в о г н и щ е" – вірші про розбиту сім'ю. Написано в 1980 – 1993 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. Вступне слово – автора.

Книжка "П о д р у ж ж я ч и а д ю л ь т е р" – вірші про подружню вірність і невірність. Написано в 1967 – 1990 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 100 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова – автора.

Книжка "М і с т е ч к о - г н і з е ч к о" – вірші про Миколаїв (районне місто на Львівщині), де автор закінчував середню школу, де він провів свою молодість, де жили й поховані його батьки. Написано в 1980 – 1993 роках. Об'єм цієї двочастинної книжки – приблизно 100 ст., формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступне слово й ілюстрації – автора.

Книжка "Г о в і н н я" – релігійна лірика. Написано в 1979-1980 рр. Об'єм книжки – приблизно 40 сторінок, формат – А-5. Передмова й графічні ілюстрації – автора.

Книжка "У к р а ї н с ь к и й п е д а г о г і ч н и й с л о в н и к" – праця, схожа на енциклопедію. Об'єм її – приблизно 550 сторінок, формат – трохи менший, ніж А-4. Вступна стаття – автора (укладача).

Книжка-словник "К о л ь о р и , в і д т і н к и..." – радше посібник чи довідник для художників, альфрейників... Укладений у 2000 році. Об'єм – приблизно 40 сторінок., формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова й художнє оформлення – автора (укладача).

Книжка "В і д п о в і д ь – н а п е р е х р е с т і"-II – збірник кросвордів (іх десь 40), наче "вмонтованих" у якийсь невеличкий твір (ручна графіка). Створений він у 1994 – 2000 роках. Об'єм його – приблизно 50 сторінок, формат – трохи менший, ніж А-4. М'яка обкладинка жовтого кольору. Передмова й художнє оформлення – автора.

Книжка "З б а т ь к о в о г о з а п и с н и к а" – прозові роздуми на різні теми – родинні, побутові, громадянські, політичні, релігійні, філософські... Написано в 2000 р. Об'єм книжки – приблизно 60 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття – автора.

Книжка "З н о в у н а п о з и ч е н і й к о б з і" – збірник художніх перекладів автора з різних мов (це переважно твори поетичні) – з латини (окремі вірші), з давньоверхньонімецької ("Hildebrandslied" – "Пісня про Гільдебранда"; невідомий автор, початок IX ст.), з середньовірньонімецької (значну частину "Пісні про Нібелунгів" – "Nibelungenlied"; теж невідомий автор XIII ст.), ряд віршів Вальтера фон дер Фогельвайде; з сучасної німецької мови (окремі вірші Йоганна В.Гете, Ф. Шіллера, Й. К. Фрідріха Гельдерліна, Гайнріха Гайне, Райнера Марії Рільке, Бертольда Брехта...), а також з англійської (деякі сонети Вільяма Шекспіра, ряд оповідань Вашингтона Ірвінґа, окремі поезії Томаса Стернза Еліота), з польської (окремі вірші Адама Міцкевича, Юліуша Словацького, Єжи Герасимовича, Тадеуша Новака), з російської (окремі вірші Александра Пушкіна, Міхаїла Лермонтова, Валерія Брюсова, Александра Блока, Анни Ахматової, Сергея Єсеніна, оповідання про тварин для дітей – Льва Толстого, Євгенія Чарушіна), з білоруської (окремі вірші Максима Богдановича, Янки Купали), з болгарської (окремі вірші Івана Вазова, Пейя Яворова), з італійської (кілька віршів Марії Бішетті)... Переклади ці здійснювалися в 1960 – 2010 роках. Об'єм книжки – приблизно 200 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Передмова, ілюстрації та художнє оформлення – автора перекладів.

Український переклад книжки німецького письменника Йоганна

Ґотфріда Зойме "А п о к р и ф и", здійснений Романом Хоркавим в 1969 році. Об'єм – приблизно 150 сторінок, формат – А-5. М'яка обкладинка. Вступна стаття "Геть виженіть страх!" належить перу перекладача.

Ряд рукописних творів (здебільшого повісті, оповідання, есе), які автор, побоюючись обшуку, переховував у різних людей, пропав безслідно. Серед них – повісті "Хамалеон хамелеонів" (сатиричний образ Владіміра Ульянова) та "Війна після війни" (про боротьбу УПА проти гітлерівської та сталінської окупацій Західної України). Десь загубилися й рукописи статей – одна з історії піанізму (написана в 1970 р.), друга про керамічне панно галицького художника Миколи Пристая за мотивами новел Василя Стефаника (рік написання – десь 1985).

Р. Хоркавий займався ілюструванням і книжок тих авторів, які зверталися до нього з проханням ілюструвати. Наприклад, книжки прозових релігійних роздумів священика Михайла Осідача "Л ю б о в Б о ж а" (Львів, 2001; 6 графічних чорно-білих ілюстрацій), книжечки прозових творів малої форми "Д о б р е н а ч а л о", авторами яких були діти середнього та старшого шкільного віку (Львів, 2003; 12 графічних чорно-білих ілюстрацій – комп'ютерна графіка), збірки поезій Маркіяна Нагірного "З л ю б о в і й п е ч а л і" (Львів, 2003; 8 графічних чорно-білих ілюстрацій), культурологічно-релігійної книжки "Р і з д в о в н а ш о м у д о м і" (Львів, 2006; понад 70 графічних чорно-білих ілюстрацій на тему Різдва Христового). У 1994 – 2001 роках Роман Хоркавий ілюстрував юнацько-педагогічну релігійну газету "В і р у ю", виховний журнал "С в і т д и т и н и" й дитячо-педагогічну релігійну газету "Д і т и М а р і ї". Займався він і літературним та мовним редагуванням творів (художніх та наукових) різних авторів, переважно письменників-початківців.

Як художник-аматор влаштовував персональні виставки своїх творів (живописних та графічних) у м. Миколаєві (на Львівщині), у Львові (у виставочному залі скансена – 1991 р, у палаці Потоцьких (1995р.). Брав участь і в групових виставках творів живопису та графіки.

Хто писав про Романа Хоркавого (як про письменника чи як про художника) або відгукувався усно про нього?

Позитивна оцінка (1960 р.) його дослідження "Найновіші німецькі переклади поезії Т. Шевченка", що її дали наукові керівники цієї роботи – доценти Львівського університету Теоктист Пачовський та Ольга Ріпецька. У березні 1961 року Максим Рильський дав схвальну усну рецензію його виступу з цією статтею в Києві на Міжнародній науковій студентській конференції з нагоди 100-річчя з дня смерті Т. Шевченка.

Позитивна оцінка ґерманістом проф. Богданом Задорожним (1961 р.) його українських перекладів "Пісні про Гільдебранда", значної

частини "Пісні про Нібелунгів" та окремих віршів Вальтера фон дер Фогельвайде. Схвалення його творів у 1960-х роках (самвидав) поетом Іг. Калинцем та його дружиною – поеткою і науковцем Іриною Калинець.

У 1971 р. одобрили його статтю "Геть виженіть страх!" ківські письменники Іван Білик, Іван Світличний та Гр. Кочур. У 1988 – 1991 рр. написав у Миколаївській районній газеті (Львівщина) кілька заміток про Хоркавого (письменника й художника) журналіст Іван Фаріон.

Стаття В. Лучука "Схований від ока смисл" (Львів, 1991); стаття мистецтвознавця Л. Волошин (Львів, 1992 р.); рекомендації для вступу в Національну спілку письменників України, написані в 1992 р. письменником і проф. Мик. Ільницьким та поетами Окс. Сенатович і Р. Кудликом.

Стаття лауреата Шевченківської премії Іг. Калинця "Молитви найвірнішого" (Львів, 1993). Стаття літературознавця проф. М. Шалати "Блажен, хто возвеличує родину" (Дрогобич, 1993). Стаття літературознавця проф. Т. Салиги "Заворожений красою" (Львів, 1993). Стаття журналіста В. Громика "Творю Всевишньому псалми я" (Львів, 1994). Ряд невеличких статей літературознавця проф. М. Падури у різних книжках в 1994–2015 рр. Стаття поетеси О. Сенатович про твори Хоркавого для дітей (Львів, 1996). Стаття вченого-педагога й релігієзнавця Антоніни Калашник "І є поети, що без німбів" (Львів, 2000 р.; опублікована, здається, в газеті "За вільну Україну"). Поема "Триптих" (Львів, 2003р.) Маркіяна Нагірного.

Усні рецензії на презентації книжки Романа Хоркавого "Шевченкіана", що відбулася 30-го листопада 2014 р у Львові. Стаття у миколаївській районній газеті "Громада" про цю книжку та про її презентацію у Львові, на якій виступали поет Ігор Калинець, музикознавець Тетяна Шаленко, літературознавець проф. Михайло Падура, ряд інших письменників, художників та науковців, друзів Романа. Стаття літературознавця, доцента Ярослава Гаврилишина "У пошуках істини", опублікована в університетській газеті "Каменярь" (березень 2015 р.). Згадується ім'я Р. Хоркавого і в книжці Гаврилишина "Мої пролегомени" (червень 2015 р.).

Схвальна усна оцінка деяких ківських, рівненських та луцьких науковців двотомного "Українського музично-педагогічного словника", співавтором якого є Р. Хоркавий та його книжок "Музика – вітха і правда", "Ars longa", "Підмур'я" і "Відповідь – на перехресті".. Викликала інтерес його книжка "Образки з Космача" серед гуцулів, знавців Гуцульщини.

Книжки, одним з авторів яких є Роман Хоркавий:

Альманах "Молода українська поезія" (Лондон, 1971) – у ньому есе Романа Хоркавого "Етюди про поезію та «Відчинення вертепу»" (про поезію Ігоря Калинця). Це перша публікація Хоркаво-

го (щоправда під псевдонімом "Євген Корда") взагалі. Тоді ще тут був тільки самвидав. Самвидав і тривога, і очікування обшуку.

Книжка Ігоря Калинця "П р о б у д ж е н а м у з а" (Варшава, 1991) – там теж це багаточастинне есе "Етюди про поезію та «Відчинення вертепу»" (спроба знайти місце поета цього в сучасній українській літературі, в середовищі шістдесятників).

Книжка Андрія Волошина "Л а с т і в о ч к о д о р о г а" (Львів, 1999) – в ній є стаття Хоркавого "Душа на долоні"

Книжка "L i n g u a L a t i n a" ("Латинська мова", Львів, 2002) – в ній його багаточастинне есе "Там, де був Латіум".

Монографія Олександра Бодревича-Буця "Н а ц і о н а л ь н а п а м'я т ь У к р а ї н и" (Львів, 2005) – в ній є стаття-есе Романа Хоркавого "І реконструювання, і моделетворення".

Книжка "Р і з в о в н а ш о м у д о м і" (Львів, 2006) – там його есе-стаття "Одвічний коловорот", окремі поезії та драматичні твори.

Книжка "С л о в о Б л а г о в і с т у" (Львів, 1999, видавництво "Світ") – там його есе (поезія в прозі) "Щоденні молитви у гонінні".

Книжка "М а р к і я н Н а г і р н и й" (Львів, 2007) – в ній есе-спогад Хоркавого про М. Нагірного – "Він був Еоловою арфою".

Книжка "П а м'я т а є м о т е б е" ("Meminimus tui", Львів, 2013) – в ній фрагмент його вже згадуваного есе ("Там, де був Латіум").

Книжка Ірини Калинець "П о п і д З о л о т і В о р о т а" (Львів, 2014) – там верлібр пера Романа Хоркавого ("Ір. Ст." / ода навздогін у Читу/) на першій сторінці названої книжки.

Можна зустріти окремі вірші чи книжкову графіку Романа Хоркавого в шкільних підручниках з української мови, автором яких є заслужений педагог України Мирослава Зваричевська, в підручниках з християнської етики науковця-педагога Антоніни Калашник, у різних періодичних виданнях (переважно газетах, журналах).

Майже всі твори Романа Хоркавого були написані в Україні: У Львові або на Львівщині – в містах Миколаїв, Стрий, Сколе, Турка, Дрогобич, Борислав, Броди, Новий Розділ, Комарне, Жидачів, Золочів, Перемишляни, Пустомити, Городок, Винники, Буськ, Самбір, в селах Дроговиж, Устя, Розвадів, Вербіж, Верин, Пісочне, Стільсько, Бродки (на Миколаївщині), Гологори, Верхня Білка, Підбірці, Лисиничі, Брюховичі, Милошовичі... Деякі твори – на Івано-Франківщині: переважно в містах Коломия, Косів, у селах Космач, Яремче, Криворівня, Перегінськ, Отиня... Дещо – в Закарпатті (Ужгород, Мукачеве, Рахів, Хуст, Берегове, Свалява...). Окремі твори були написані в Києві, в Каневі, в Житомирі й на Житомирщині, в Рівному, на Кіровоградщині, в Тернополі, в Луцьку, в

Одесі, в Мелітополі... Дещо – в Криму (Сімферополь, Севастополь, Євпаторія, Керч, Судак, Бахчисарай...).

Низка творів Романа Хоркавого написалася й за межами ще під-советської України –там,де він міг бодай деякий час переховуватись,рятуватися від безконечних цькувань,позасудових репресій: в Росії (Ленінград, Москва, Свердловськ, Ростов), в Білорусі (Мінськ, Гродно), в Грузії (Тбілісі), в Азербайджані (Баку), в Молдові (Кишинів), в Прибалтиці (Вільнюс, Рига)...Дещо(вже в 1990-х роках) було написане й на Заході – в Австрії (Відень, Грац), в Чехії (Брно), в Словаччині (Братіслава)...

Брат Романа Хоркавого – Орест (нар. 1944) – художник (скульптор, живописець, іконописець, дизайнер).. Брат його Зеновій (нар. 1959) – священник, музикант. Сестра Лідія (нар.1949) – інженер-хімік, сестра Дарія (нар. 1950) – медик, рентгенолог. Дочка Оксана (нар. 1968) – художниця (живописець, графік).

Роман Хоркавий і надалі залишається письменником невідомим або маловідомим. Нема коштів, щоб видати бодай дещо належним накладом, щоб організувати презентацію його книжок, щоб дійти до широкого читача, щоб книжки справді працювали.